

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 18ης Οκτωβρίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινή εμπορική πολιτική – Οριστικός δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας – Δασμός αντιντάμπινγκ ο οποίος έχει κριθεί ασυμβίβαστος προς τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου από το όργανο επίλυσης διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)»

Στην υπόθεση C-207/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (πρωτοβάθμιο φορολογικό δικαστήριο Bolzano, Ιταλία) με απόφαση της 4ης Απριλίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Απριλίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

Rotho Blaas Srl

κατά

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, προεδρεύουσα του πρώτου τμήματος, J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund και S. Rodin (εισηγητή) και δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: R. Schiano, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησεως της 1ης Μαρτίου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Rotho Blaas Srl, εκπροσωπούμενη από τους P. Bellante και B. Bonafini, avvocati,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον G. Albenzio,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από την H. Marcos Fraile και τον E. Rebasti, επικουρούμενους από τον N. Tuominen, avocat,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους P. Stancanelli, N. Kuplewatzky και T. Maxian Rusche,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 91/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντνιτάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (ΕΕ 2009, L 29, σ. 1), του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 924/2012 του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού 91/2009 (ΕΕ 2012, L 275, σ. 1), και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/519 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2015, για την επιβολή οριστικού δασμού αντνιτάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Μαλαισίας είτε όχι, κατόπιν επανεξέτασης ενόψει της λήξης των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1225/2009 (ΕΕ 2015, L 82, σ. 78) (στο εξής, από κοινού: επίδικοι κανονισμοί).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Rotho Blaas Srl και της Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (υπηρεσίας τελωνείων και μονοπωλίων, Ιταλία, στο εξής: υπηρεσία τελωνείων), σχετικά με την είσπραξη, στο πλαίσιο διορθώσεως, τελωνειακών δασμών, δασμών αντνιτάμπινγκ και φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), πλέον τόκων και προστίμων υπερημερίας, λόγω της εισαγωγής ξυλόβιδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994) καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ 1994, L 336, σ. 1), το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε τη συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η οποία υπογράφηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994, καθώς και τις συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1 έως 3 της συμφωνίας αυτής (στο εξής, από κοινού: συμφωνίες ΠΟΕ), στις οποίες περιλαμβάνονται η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου του 1994 (ΕΕ 1994, L 336, σ. 11, στο εξής: ΓΣΔΕ του 1994) καθώς και η Συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (ΕΕ 1994, L 336, σ. 103, στο εξής: συμφωνία αντνιτάμπινγκ του ΠΟΕ).
- 4 Με τον κανονισμό (ΕΚ) 91/2009 το Συμβούλιο επέβαλε οριστικό δασμό αντνιτάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Κίνας.
- 5 Στις 28 Ιουλίου 2011 το όργανο επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ (στο εξής: ΟΕΔ) ενέκρινε την έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου και την έκθεση της ειδικής ομάδας, όπως τροποποιήθηκε από την έκθεση του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, στην υπόθεση «Ευρωπαϊκές Κοινότητες – Οριστικά μέτρα αντνιτάμπινγκ για ορισμένους συνδετήρες από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Κίνας» (WT/DS 397) (στο εξής: απόφαση του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011). Με τις εν λόγω εκθέσεις διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι η Ένωση είχε ενεργήσει κατά τρόπο αντίθετο προς ορισμένες διατάξεις της συμφωνίας αντνιτάμπινγκ του ΠΟΕ.

- 6 Κατόπιν της εκδόσεως της αποφάσεως του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 4 Οκτωβρίου 2012 τον εκτελεστικό κανονισμό 924/2012, ο οποίος τροποποίησε τον κανονισμό 91/2009 επιφέροντας, μεταξύ άλλων, μείωση του δασμού αντιντάμπινγκ που προέβλεπε ο τελευταίος κανονισμός.
- 7 Με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 723/2011 του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2011, για την επέκταση του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ που επιβάλλεται με τον κανονισμό 91/2009 στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Μαλαισίας είτε όχι (ΕΕ 2011, L 194, σ. 6), όπως τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 693/2012 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 2012 (ΕΕ 2012, L 203, σ. 23), τα μέτρα αντιντάμπινγκ επεκτάθηκαν στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Μαλαισίας είτε όχι.
- 8 Κατόπιν επανεξετάσεως ενόψει της λήξεως ισχύος των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1225/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ 2009, L 343, σ. 51), η Επιτροπή, με τον εκτελεστικό κανονισμό 2015/519, διατήρησε, για περαιτέρω περίοδο πέντε ετών, τον δασμό αντιντάμπινγκ όπως θεσπίστηκε και τροποποιήθηκε, αντιστοίχως, με τον κανονισμό 91/2009 και με τον εκτελεστικό κανονισμό 924/2012.
- 9 Με απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2016, το ΟΕΔ ενέκρινε νέες εκθέσεις με τις οποίες διαπιστώθηκε το ασυμβίβαστο των μέτρων που η Ένωση είχε λάβει με τον εκτελεστικό κανονισμό 924/2012 προς ορισμένες διατάξεις της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ (στο εξής: απόφαση του ΟΕΔ της 12ης Φεβρουαρίου 2016).
- 10 Κατόπιν της εκδόσεως της αποφάσεως του ΟΕΔ της 12ης Φεβρουαρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε στις 26 Φεβρουαρίου 2016 τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/278, για την κατάργηση του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Μαλαισίας είτε όχι (ΕΕ 2016, L 52, σ. 24, στο εξής: κανονισμός περί καταργήσεως).
- 11 Με το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, οι δασμοί αντιντάμπινγκ που είχαν επιβληθεί δυνάμει των επίδικων κανονισμών καταργούνται.
- 12 Κατά το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, η κατάργηση των δασμών αντιντάμπινγκ που αναφέρονται στο άρθρο 1 ισχύει από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του εν λόγω κανονισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 αυτού, και δεν χρησιμεύει ως βάση για την επιστροφή δασμών που έχουν εισπραχθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.
- 13 Ο κανονισμός περί καταργήσεως εκδόθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/476 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τα μέτρα που μπορεί να λάβει η Ένωση μετά από έκθεση που εγκρίνει το Όργανο Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ σχετικά με μέτρα αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων (ΕΕ 2015, L 83, σ. 6).
- 14 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι, όποτε το ΟΕΔ εγκρίνει έκθεση σχετικά με ενωσιακό μέτρο που έχει θεσπιστεί δυνάμει της νομοθεσίας αντιντάμπινγκ της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να καταργήσει ή να τροποποιήσει το αμφισβητούμενο μέτρο ή να θεσπίσει κάθε άλλο μέτρο που κρίνεται κατάλληλο υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

- 15 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι «[τ]α μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους και δεν χρησιμεύουν ως βάση για την επιστροφή δασμών που έχουν εισπραχθεί πριν από την ημερομηνία αυτή, εκτός αν άλλως ορίζεται».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 16 Η Rotho Blaas είναι εταιρία με έδρα το Bolzano (Ιταλία) η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διάθεση προηγμένων τεχνολογιών που εφαρμόζονται στις ξυλοκατασκευές.
- 17 Κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 8ης Σεπτεμβρίου 2011 και 28ης Φεβρουαρίου 2014, η Rotho Blaas υπέβαλε σε διάφορα γραφεία των ιταλικών τελωνείων πλείονες διασαφήσεις για την οριστική εισαγωγή ξυλόβιδων, καταγωγής Ταϊλάνδης, προσκομίζοντας πιστοποιητικά καταγωγής τα οποία είχαν εκδοθεί από τις αρχές της Ταϊλάνδης.
- 18 Με βάση πληροφορίες που έλαβε από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σχετικά με δόλιες πράξεις εισαγωγής, μεταξύ άλλων από την Ταϊλάνδη, το τελωνείο του Bolzano διενήργησε εκ των υστέρων ελέγχους σχετικά με τις εισαγωγές που είχε πραγματοποιήσει η Rotho Blaas και έκρινε ότι, σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στα πιστοποιητικά καταγωγής που είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο αυτό, το 75 % των εισαγόμενων εμπορευμάτων ήταν στην πραγματικότητα κινεζικής καταγωγής και ότι, επομένως, στα οικεία εμπορεύματα είχαν εφαρμοσθεί αδικαιολόγητες δασμολογικές απαλλαγές.
- 19 Ως εκ τούτου, με απόφαση περί διορθώσεως της 14ης Οκτωβρίου 2016, η τελωνειακή αρχή επέβαλε στη Rotho Blaas την καταβολή τελωνειακών δασμών, δασμών αντιντάμπινγκ και ΦΠΑ, πλέον τόκων και προστίμων υπερημερίας.
- 20 Η Rotho Blaas άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, προβάλλοντας την ακυρότητα ex tunc των επίδικων κανονισμών υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων που υπέχει η Ένωση δυνάμει της συμφωνίας αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ και, ιδίως, υπό το πρίσμα της αποφάσεως του ΟΕΔ της 12ης Φεβρουαρίου 2016, με την οποία επιβεβαιώθηκε το ασυμβίβαστο των μέτρων αντιντάμπινγκ που είχαν επιβληθεί με τους κανονισμούς αυτούς.
- 21 Συναφώς, η Rotho Blaas υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή, κατόπιν της αποφάσεως αυτής, κατήργησε, με τον κανονισμό περί καταργήσεως, τους δασμούς αντιντάμπινγκ που είχαν επιβληθεί και τροποποιηθεί με τους επίδικους κανονισμούς. Εντούτοις, απόκειται αποκλειστικώς στο Δικαστήριο να κηρύξει την ακυρότητα πράξεων της Ένωσης, όπως οι εν λόγω κανονισμοί.
- 22 Η υπηρεσία τελωνείων υποστηρίζει ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι, αντίθετα προς όσα προβάλλει η Rotho Blaas, κατά γενικό κανόνα, οι κανονισμοί της Ένωσης παράγουν αποτελέσματα μόνον ex nunc και όχι ex tunc. Τυχόν αποδοχή του αναδρομικού χαρακτήρα της καταργήσεως που επήλθε με τον κανονισμό περί καταργήσεως θα έθιγε την αποτελεσματικότητα των επίμαχων κανονισμών.
- 23 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα, πρώτον, σχετικά με το κύρος των επίδικων κανονισμών υπό το πρίσμα των αποφάσεων του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011 και της 12ης Φεβρουαρίου 2016 με τις οποίες διαπιστώθηκε το ασυμβίβαστο των μέτρων αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν με τους κανονισμούς αυτούς προς τη συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ και τη ΓΣΔΕ του 1994.

- 24 Δεύτερον, εάν οι ως άνω κανονισμοί κριθούν ανίσχυροι, τίθεται το ζήτημα κατά πόσον το ανίσχυρο αυτό αναπτύσσει αποτελέσματα *ex tunc*, δηλαδή από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος των επίμαχων κανονισμών ή, αντιθέτως, αποτελέσματα *ex nunc*, υπό την έννοια ότι η κατάργησή τους παράγει αποτελέσματα μόνον από την έναρξη ισχύος του κανονισμού περί καταργήσεως.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το *Commissione tributaria di primo grado di Bolzano* (πρωτοβάθμιο φορολογικό δικαστήριο Bolzano, Ιταλία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Είναι ο κανονισμός [...] 91/2009 [...], ο εκτελεστικός κανονισμός [...] 924/2012 [...] και ο εκτελεστικός κανονισμός [...] 2015/519 [...] ανίσχυροι ή παράνομοι ή μη συμβατοί με το άρθρο VI της ΓΣΔΕ του 1994 και με την απόφαση του ΟΕΔ του ΠΟΕ της 28ης Ιουλίου 2011;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, αναπτύσσει η κατάργηση των δασμών αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν βάσει των προσβαλλόμενων πράξεων τις έννομες συνέπειές της από την έναρξη ισχύος του κανονισμού περί καταργήσεως [των δασμών αντιντάμπινγκ], ή από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της προσβαλλόμενης πράξεως, δηλαδή του κανονισμού 91/2009;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

- 26 Με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε στο Δικαστήριο, η Ιταλική Κυβέρνηση εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά το δικαίωμα της Rotho Blaas να επικαλεστεί το ανίσχυρο των επίμαχων κανονισμών ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και, κατά συνέπεια, ως προς το παραδεκτό του πρώτου ερωτήματος, δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρία θα μπορούσε κάλλιστα, σύμφωνα με την απόφαση της 9ης Μαρτίου 1994, *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90), να ζητήσει από τον δικαστή της Ένωσης την ακύρωσή τους σύμφωνα με το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 27 Η Rotho Blaas παρατηρεί ότι δεν έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των επίδικων κανονισμών, δεδομένου ότι ένας κανονισμός, εκ της φύσεώς του, δεν υπόκειται, ούτε εν τοις πράγμασι ούτε εκ του νόμου, σε ατομική προσφυγή ακυρώσεως εκ μέρους ιδιώτη, εκτός εάν αυτός αποδείξει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τον αφορά άμεσα και ατομικά, κατά τρόπο που τον διαφοροποιεί από το σύνολο των επιχειρηματιών (απόφαση της 15ης Ιουλίου 1963, *Plaumann* κατά Επιτροπής, 25/62, EU:C:1963:17).
- 28 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, η γενική αρχή που διασφαλίζει ότι κάθε πρόσωπο δικαιούται να επικαλεστεί, στο πλαίσιο προσφυγής κατά βλαπτικού για αυτό εθνικού μέτρου, το ανίσχυρο πράξεως της Ένωσης που αποτελεί τη βάση του εν λόγω μέτρου, δεν εμποδίζει την εξάρτηση του εν λόγω δικαιώματος από την προϋπόθεση να μη διαθέτει ο ενδιαφερόμενος το δικαίωμα να ζητήσει απευθείας από τον δικαστή της Ένωσης την ακύρωση της εν λόγω πράξεως, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ. Εντούτοις, μόνο στην περίπτωση κατά την οποία είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι ένα πρόσωπο μπορούσε, χωρίς καμία αμφιβολία, να ζητήσει παραδεκτώς την ακύρωση της εν λόγω πράξεως, το πρόσωπο αυτό εμποδίζεται να επικαλεστεί το ανίσχυρο της πράξεως ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 1994, *TWD Textilwerke Deggendorf*, C-188/92, EU:C:1994:90, σκέψη 23, της 18ης Σεπτεμβρίου 2014, *Valimar*, C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψεις 28 και 29, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 18).

- 29 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι το παραδεκτό προσφυγής ασκούμενης από φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατά πράξεως της οποίας δεν είναι αποδέκτης, κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, εξαρτάται από την προϋπόθεση να γίνει δεκτό ότι το πρόσωπο αυτό νομιμοποιείται ενεργητικώς να ασκήσει το συγκεκριμένο ένδικο βοήθημα, κάτι το οποίο ισχύει σε δύο περιπτώσεις. Αφενός, η προσφυγή αυτή μπορεί να ασκηθεί υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη αφορά το πρόσωπο άμεσα και ατομικά. Αφετέρου, το πρόσωπο αυτό μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά κανονιστικής πράξεως μη συνεπαγόμενης εκτελεστικά μέτρα εφόσον η πράξη το αφορά άμεσα (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, *Mory* κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-33/14 P, EU:C:2015:609, σκέψεις 59 και 91, καθώς και της 13ης Μαρτίου 2018, *Industrias Químicas del Vallés* κατά Επιτροπής, C-244/16 P, EU:C:2018:177, σκέψη 39).
- 30 Κατά συνέπεια, πρώτον, μόνον σε περίπτωση που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι επίμαχοι κανονισμοί αφορούν, χωρίς καμία αμφιβολία, άμεσα και ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, νομικό πρόσωπο όπως η Rotho Blaas, θα είχε το εν λόγω νομικό πρόσωπο τη δυνατότητα να επικαλεστεί το ανίσχυρο των εν λόγω κανονισμών ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2016, *C & J Clark International* και *Puma*, C-659/13 και C-34/14, EU:C:2016:74, σκέψη 57).
- 31 Συναφώς, επισημαίνεται ότι κανονισμοί περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, όπως οι επίδικοι κανονισμοί, έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζονται στο σύνολο των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 21ης Φεβρουαρίου 1984, *Allied Corporation* κ.λπ. κατά Επιτροπής, 239/82 και 275/82, EU:C:1984:68, σκέψη 11, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 18).
- 32 Εντούτοις, από τη νομολογία προκύπτει ότι ένας κανονισμός περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ μπορεί να αφορά ατομικά διάφορες κατηγορίες επιχειρηματιών, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο ο εν λόγω κανονισμός να αφορά ατομικά και άλλους επιχειρηματίες, λόγω ορισμένων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους τα οποία τους εξατομικεύουν σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 16ης Μαΐου 1991, *Extramet Industrie* κατά Συμβουλίου, C-358/89, EU:C:1991:214, σκέψη 16, και της 16ης Απριλίου 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 22).
- 33 Πρώτον, ο κανονισμός περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ μπορεί να αφορά ατομικά τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος στους οποίους καταλογίζονται οι πρακτικές ντάμπινγκ βάσει στοιχείων της εμπορικής τους δραστηριότητας (απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2014, *Valimar*, C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 34 Δεύτερον, το ίδιο μπορεί να ισχύει και για τους εισαγωγείς του επίμαχου προϊόντος των οποίων οι τιμές μεταπωλήσεως ελήφθησαν υπόψη για την κατασκευή των τιμών εξαγωγής και τους οποίους επομένως αφορούν οι διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ (αποφάσεις της 14ης Μαρτίου 1990, *Nashua Corporation* κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115, σκέψη 15· της 14ης Μαρτίου 1990, *Gestetner Holdings* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-156/87, EU:C:1990:116, σκέψη 18, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 20).
- 35 Τρίτον, το ίδιο μπορεί ακόμη να ισχύει και για τους εισαγωγείς που συνδέονται με εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος, ιδίως στην περίπτωση που η τιμή εξαγωγής έχει υπολογιστεί βάσει των δικών τους τιμών μεταπωλήσεως στην αγορά της Ένωσης και στην περίπτωση που ο ίδιος ο δασμός αντιντάμπινγκ έχει υπολογιστεί σε συνάρτηση με αυτές τις τιμές μεταπωλήσεως (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1990, *Neotype Techmashexport* κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-305/86 και C-160/87, EU:C:1990:295, σκέψεις 19 και 20, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, *TMK Europe*, C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 21).

- 36 Εν προκειμένω, ωστόσο, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι οι επίδικοι κανονισμοί εκδόθηκαν λαμβάνοντας υπόψη την ατομική κατάσταση της Rotho Blaas, όπως στην περίπτωση μιας από τις κατηγορίες επιχειρηματιών που αναφέρονται στις σκέψεις 33 έως 35 της παρούσας αποφάσεως, ή ότι η ατομική της κατάσταση εθίγη, για άλλους λόγους, από τους εν λόγω κανονισμούς με τέτοιο τρόπο ώστε να τη διακρίνει από τους λοιπούς εισαγωγείς προϊόντων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο των οικείων μέτρων αντιντάμπινγκ.
- 37 Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι εν λόγω κανονισμοί αφορούσαν, χωρίς καμία αμφιβολία, τη Rotho Blaas ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.
- 38 Όσον αφορά, δεύτερον, το ζήτημα αν η Rotho Blaas είχε προδήλως τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή βάσει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, τελευταίο σκέλος της περιόδου, ΣΛΕΕ, κατά των επίδικων κανονισμών, καθόσον αυτοί αποτελούσαν κανονιστικές πράξεις που την αφορούσαν άμεσα και δεν συνεπάγονταν εκτελεστικά μέτρα κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, αρκεί να σημειωθεί ότι η υποχρέωση καταβολής των δασμών αντιντάμπινγκ που θεσπίστηκαν με τους επίδικους κανονισμούς επιβάλλεται στους οικείους επιχειρηματίες, όπως η Rotho Blaas στην υπόθεση της κύριας δίκης, δυνάμει πράξεων των αρμόδιων εθνικών αρχών.
- 39 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι επίδικοι κανονισμοί δεν συνεπάγονταν προδήλως εκτελεστικά μέτρα κατά την έννοια του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, τελευταίο σκέλος της περιόδου, ΣΛΕΕ.
- 40 Κατόπιν των ανωτέρω, δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί ότι η Rotho Blaas θα μπορούσε χωρίς καμία αμφιβολία, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως, να ζητήσει την ακύρωση των επίδικων κανονισμών δυνάμει του άρθρου 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ώστε να κωλύεται να επικαλεστεί το ανίσχυρο των εν λόγω κανονισμών ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 41 Επομένως, το πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

Επί της ουσίας

- 42 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν οι επίδικοι κανονισμοί είναι ανίσχυροι υπό το πρίσμα του άρθρου VI της ΓΣΔΕ του 1994 και της αποφάσεως του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011.
- 43 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι μπορεί να γίνει επίκληση διατάξεων διεθνούς συμφωνίας στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος προς στήριξη προσφυγής ακυρώσεως πράξεως παραγώγου δικαίου της Ένωσης ή ενστάσεως περί ελλείψεως νομιμότητας μιας τέτοιας πράξεως υπό τη διττή προϋπόθεση, αφενός, ότι τούτο δεν αποκλείεται από τη φύση και την οικονομία της συμφωνίας αυτής και, αφετέρου, ότι οι διατάξεις αυτές, από απόψεως περιεχομένου, δεν περιέχουν αιρέσεις και είναι αρκούντως σαφείς (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2015, Συμβούλιο κ.λπ. κατά Vereniging Milieudefensie και Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P έως C-403/12 P, EU:C:2015:4, σκέψη 54 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Μόνον εφόσον πληρούνται οι δύο αυτές προϋποθέσεις σωρευτικώς είναι δυνατή η επίκληση τέτοιων διατάξεων ενώπιον του δικαστή της Ένωσης προκειμένου να εκτιμηθεί η νομιμότητα πράξεως της Ένωσης.
- 44 Όσον αφορά τις συμφωνίες ΠΟΕ, κατά πάγια νομολογία, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, οι συμφωνίες αυτές δεν περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 1999, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, C-149/96, EU:C:1999:574,

σκέψη 47, της 1ης Μαρτίου 2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, σκέψη 39, καθώς και της 4ης Φεβρουαρίου 2016, C & J Clark International και Puma, C-659/13 και C-34/14, EU:C:2016:74, σκέψη 85).

- 45 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει ιδίως τονίσει ότι, αν γινόταν δεκτό ότι η εξασφάλιση της συμφωνίας του δικαίου της Ένωσης με τους κανόνες του ΠΟΕ απόκειται απευθείας στον δικαστή της Ένωσης, τα νομοθετικά ή εκτελεστικά όργανα της Ένωσης δεν θα είχαν το περιθώριο χειρισμών το οποίο διαθέτουν τα ανάλογα όργανα των εμπορικών εταιρών της Ένωσης. Δεν αμφισβητείται, πράγματι, ότι ορισμένα συμβαλλόμενα μέρη, και μεταξύ αυτών οι σημαντικότεροι από εμπορικής απόψεως εταίροι της Ένωσης, συνήγαγαν ακριβώς, υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού των συμφωνιών ΠΟΕ, το συμπέρασμα ότι οι συμφωνίες αυτές δεν περιλαμβάνονται στους κανόνες με γνώμονα τους οποίους τα δικαστικά τους όργανα ελέγχουν τη νομιμότητα των κανόνων του εσωτερικού τους δικαίου. Μια τέτοια έλλειψη αμοιβαιότητας, αν γινόταν δεκτή, θα εγκυμονούσε τον κίνδυνο να υπάρξει ανισορροπία στην εφαρμογή των κανόνων του ΠΟΕ (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 23ης Νοεμβρίου 1999, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, C-149/96, EU:C:1999:574, σκέψεις 43 έως 46, της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 119, καθώς και της 18ης Δεκεμβρίου 2014, LVP, C-306/13, EU:C:2014:2465, σκέψη 46).
- 46 Το Δικαστήριο είχε, ειδικότερα, την ευκαιρία να διευκρινίσει ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η δυνατότητα επιχειρηματία να επικαλεστεί ενώπιον του δικαστή της Ένωσης ότι κανονιστική ρύθμιση της Ένωσης είναι ασυμβίβαστη με απόφαση του ΟΕΔ, όπως εν προκειμένω η απόφαση του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011. Συγκεκριμένα, οι συστάσεις ή οι αποφάσεις του ΟΕΔ με τις οποίες διαπιστώνεται η μη τήρηση των κανόνων του ΠΟΕ δεν μπορούν κατ' αρχήν, τούτο δε ανεξάρτητα από τη νομική ισχύ που τους αποδίδεται, να διαφέρουν θεμελιωδώς από τους ουσιαστικούς κανόνες που αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ένα μέλος στο πλαίσιο του ΠΟΕ. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να γίνει επίκληση συστάσεως ή αποφάσεως του ΟΕΔ με την οποία διαπιστώνεται η μη τήρηση των κανόνων του ΠΟΕ, όπως και των κανόνων ουσιαστικού δικαίου τους οποίους περιέχουν οι συμφωνίες ΠΟΕ, ενώπιον δικαστηρίου της Ένωσης προκειμένου να αποδειχθεί αν πράξη της Ένωσης αντιβαίνει προς την εν λόγω σύσταση ή απόφαση (απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2011, X και X BV, C-319/10 και C-320/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:720, σκέψη 37 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 47 Μόνο σε δύο εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες απορρέουν από τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να περιορίσει ο ίδιος τη διακριτική ευχέρειά του κατά την εφαρμογή των κανόνων του ΠΟΕ, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι απόκειται στον δικαστή της Ένωσης, εφόσον απαιτείται, να ελέγξει τη νομιμότητα πράξεως της Ένωσης και των πράξεων που εκδίδονται για την εφαρμογή της υπό το πρίσμα των συμφωνιών ΠΟΕ ή μιας αποφάσεως του ΟΕΔ με την οποία διαπιστώνεται η μη τήρηση των συμφωνιών αυτών (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 40).
- 48 Πρόκειται, πρώτον, για την περίπτωση κατά την οποία βούληση της Ένωσης ήταν η εκπλήρωση μιας ειδικής υποχρεώσεως αναληφθείσας στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών και, δεύτερον, για την περίπτωση που η επίμαχη πράξη της Ένωσης ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών αυτών (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Επιτροπή κατά Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 49 Επομένως, υπό το πρίσμα αυτών των κριτηρίων πρέπει να προσδιοριστεί, εν προκειμένω, αν το κύρος των επίδικων κανονισμών μπορεί να εξετασθεί υπό το πρίσμα του άρθρου VI της ΓΣΔΕ του 1994 και της αποφάσεως του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011.

- 50 Όσον αφορά, κατ' αρχάς, τον επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης κανονισμό 91/2009, πρέπει να επισημανθεί ότι η πράξη αυτή δεν παραπέμπει ρητώς σε συγκεκριμένες διατάξεις του άρθρου VI της ΓΣΔΕ του 1994 ούτε από αυτή προκύπτει ότι, με τη θέσπιση του εν λόγω κανονισμού, το Συμβούλιο θέλησε να εκπληρώσει μια ειδική υποχρέωση αναληφθείσα στο πλαίσιο της συμφωνίας αυτής ή, γενικότερα, των συμφωνιών ΠΟΕ.
- 51 Καθόσον το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ειδικότερα, ως προς το κύρος του εν λόγω κανονισμού υπό το πρίσμα της αποφάσεως του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011, αρκεί η διαπίστωση ότι η απόφαση αυτή είναι μεταγενέστερη και δεν μπορεί, επομένως, να αποτελεί τη νομική βάση του κανονισμού αυτού.
- 52 Όσον αφορά, εν συνεχεία, τους εκτελεστικούς κανονισμούς 924/2012 και 2015/519, καίτοι οι κανονισμοί αυτοί αποτελούν σε κάποιο βαθμό έκφραση της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης να εφαρμόσει την απόφαση του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011, το γεγονός αυτό δεν αρκεί, λαμβανομένου υπόψη ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται ο έλεγχος νομιμότητας υπό το πρίσμα των κανόνων του ΠΟΕ, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, για να γίνει δεκτό ότι, με την έκδοση των εν λόγω κανονισμών, η Ένωση είχε την πρόθεση να εκπληρώσει ειδική υποχρέωση που ανέλαβε στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ικανή να δικαιολογήσει εξαίρεση από την αδυναμία επικλήσεως των κανόνων του ΠΟΕ ενώπιον του δικαστή της Ένωσης και να καταστήσει δυνατό τον εκ μέρους αυτού έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων της Ένωσης με γνώμονα τους εν λόγω κανόνες (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 1ης Μαρτίου 2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, σκέψεις 42 έως 48, καθώς και της 4ης Φεβρουαρίου 2016, C & J Clark International και Puma, C-659/13 και C-34/14, EU:C:2016:74, σκέψεις 93 έως 98).
- 53 Συγκεκριμένα, ο εκτελεστικός κανονισμός 2015/519 απλώς επιβεβαιώνει για περαιτέρω περίοδο πέντε ετών την επιβολή του δασμού αντιντάμπινγκ, κατόπιν επανεξετάσεως του εν λόγω δικαιώματος πριν από τη λήξη του, χωρίς να μνημονεύει την απόφαση του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011. Επιπλέον, δεν αναφέρεται ειδικά ούτε στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους κανόνες του ΠΟΕ.
- 54 Τέλος, όσον αφορά τον εκτελεστικό κανονισμό 924/2012, είναι αληθές ότι ορισμένες αιτιολογικές σκέψεις του παραπέμπουν στην εν λόγω απόφαση, παραθέτοντας τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν με αυτή. Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν αποτελεί έκφραση της βούλησης του νομοθέτη της Ένωσης να συμμορφωθεί με τα ως άνω συμπεράσματα, αλλά μάλλον να προβεί, υπό το πρίσμα των συμπερασμάτων αυτών, σε επανεξέταση των οικείων δασμών αντιντάμπινγκ διατηρώντας ταυτόχρονα το περιθώριο χειρισμών του κατά την εφαρμογή των σχετικών κανόνων του ΠΟΕ.
- 55 Με το ίδιο πνεύμα, εξάλλου, ο κανονισμός αυτός αναφέρεται γενικά, μεταξύ άλλων, στη συμφωνία αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ.
- 56 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η νομιμότητα των επίδικων κανονισμών μπορεί να εξετασθεί υπό το πρίσμα του άρθρου VI της ΓΣΔΕ του 1994 ή υπό το πρίσμα της αποφάσεως του ΟΕΔ της 28ης Ιουλίου 2011.
- 57 Επομένως, διαπιστώνεται ότι από την εξέταση του πρώτου ερωτήματος δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος των επίδικων κανονισμών.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 58 Δεδομένου ότι το δεύτερο ερώτημα υποβλήθηκε για την περίπτωση που οι επίδικοι κανονισμοί θα ήταν ανίσχυροι, παρέλκει η απάντηση σε αυτό.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 59 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Από την εξέταση του πρώτου ερωτήματος δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να επηρεάσει το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 91/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 924/2012 του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού 91/2009, ή του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/519 της Επιτροπής, της 26ης Μαρτίου 2015, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων συνδετήρων από σίδηρο ή χάλυβα που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Μαλαισίας είτε όχι, κατόπιν επανεξέτασης ενόψει της λήξεως των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1225/2009.

(υπογραφές)